

KRAKŌW.PL

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 8 (383), 26 sierpnia 2026

ISSN 1898-9039

MAGAZYN MIEJSKI

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

temat numeru:

Budżet obywatelski

Twój Kraków. Twój ruch

Nowa siatka połączeń

Niebawem część linii komunikacji miejskiej zmieni trasę, numer lub częstotliwość

Pracowite wakacje

Co działo się w krakowskich przedszkolach i szkołach w czasie ostatnich miesięcy?

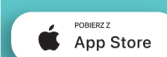
CZAS NA ZMIANĘ!

zastąpi aplikację
Karty Krakowskiej

- Pobierz mKraków
- Zaloguj się
- Aktywuj Kartę Krakowską

Dostępna
na platformach

**WIELKA LEKCJA
EKOLOGII**

TAURON
ARENA KRAKÓW

10. Wielka Lekcja Ekologii

20 września 2026 r. | godz. 11:00 - 19:00 | Tereny Zielone TAURON Areny Kraków

ODKRYWAJ • TWÓRZ • INSPIRUJ

NA POCZĄTEK

2. Od redakcji
2. Gdzie nas znajdziesz?
3. Pigułka miejska

W SKRÓCIE

4. Wielka Lekcja Ekologii po raz dziesiąty!
4. Dołącz do grona liderów
5. Kraków wybierze prezydenta
5. Przyłącz się do zbiórki żywności

NA PIERWSZYM PLANIE ●●

6. Twój Kraków. Twój ruch
9. Wkrótce nowa siatka połączeń komunikacji miejskiej
10. Częściej, wygodniej, lepiej

MIASTO

12. Kraków dla dzieci
14. Dobra passa szkolnictwa zawodowego
15. Pracowite wakacje
16. Emerytura i co dalej?
16. Sportowa rywalizacja o puchary

KULTURA

17. Urodzinowy piknik pełen atrakcji
18. Lato, reggae, jazz i trochę dobra od serca!
19. 10-lecie Galerii Zdzisława Beksińskiego
19. 14. Festiwal Zakłęte w Dyni

Z MAGISTRATU

20. Dzieje się w mieście. Przegląd wydarzeń
21. Rada Miasta Krakowa

SPORT

22. Kraków zyska nowoczesne obiekty sportowe
23. Trzy pytania do Aleksa Boruckiego z KKW 1929 Kraków, mistrza Europy w kajakarskim sprincie
23. Co w sporcie piszczy?

HISTORIA

24. Zaczarowany Prius
24. Kalendarium krakowskie

fot. Bogusław Świerczowski

Szanowni Państwo,

sierpniowy numer miejskiego magazynu **KRAKÓW.PL** to przede wszystkim spojrzenie na Kraków, który się zmienia – zmiany zachodzą zarówno w codziennym funkcjonowaniu, jak i w długofalowym planowaniu jego rozwoju. Pokazujemy rozwiązania, które mają sprawić, że miasto będzie wygodniejsze, bardziej dostępne i jeszcze lepiej odpowiadające na potrzeby mieszkanki i mieszkańców. Jednym z najważniejszych tematów tego wydania jest nowa siatka połączeń komunikacji miejskiej. Jej przygotowanie to znacznie więcej niż uruchomienie kolejnej trasy tramwajowej. Nowy tramwaj do Mistrzejowic zmienia układ całej sieci i pozwala lepiej wykorzystać możliwości transportu szynowego. Dlatego część linii zmienia trasy, numery lub częstotliwość kursowania, a oferta komunikacji miejskiej stanie się bogatsza. Zmiany będą wprowadzane etapami, a na kolejnych stronach przedstawimy najważniejsze informacje o nowych połączeniach i częstotliwości kursów. W tym numerze przyglądamy się również Budżetowi Obywatelskiemu Miasta Krakowa. To właśnie dzięki zaangażowaniu mieszkanki i mieszkańców powstają nowe miejsca i inicjatywy odpowiadające na potrzeby lokalnych społeczności. Tegoroczna edycja przynosi rekordową pulę 54 mln zł, a także zmienione zasady, których celem jest większa przejrzystość i równe szanse dla wszystkich projektów. Głosowanie rozpocznie się 11 września – warto już teraz sprawdzić, jakie pomysły mogą zmienić nasze najbliższe otoczenie. Nie zapominamy także o tematach ważnych dla rodzin, dzieci i młodzieży. Piszemy o nowych inwestycjach oświatowych i środkach pozyskanych na rozwój szkolnictwa zawodowego. Przyglądamy się również miejscom i wydarzeniom, które tego lata tworzą kulturalne, sportowe i społeczne życie miasta. Życzę Państwu dobrej lektury. Mam nadzieję, że sierpniowy numer **KRAKÓW.PL** będzie nie tylko źródłem informacji o mieście, ale również zachętą do korzystania z jego przestrzeni, oferty i możliwości.

Przemysław Walaszczyk

dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej
Urzędu Miasta Krakowa

X X X X X X X X

Wydawca:

Wydział Komunikacji Społecznej UMK
Dane kontaktowe: tel. 12 616-13-60,
e-mail: redakcja@um.krakow.pl
Redaktor naczelny: Przemysław Walaszczyk
Okładka: Bartosz Jaworski
Projekt graficzny: Bartosz Jaworski
Korekta: Aurelia Hotubowska
Skład i łamanie: Wydział Obsługi Urzędu
/ Bartosz Jaworski
Druk: Drukarnia Trans-Druk
Nakład: 220 tys. egz.
ISSN 1898-9039

Do wykonania projektu okładki wykorzystano zdjęcia stockowe z portalu magnific.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

GDZIE NAS ZNAJDZIESZ?

W dniu ukazania się numeru magazynu miejski rozdawany jest:

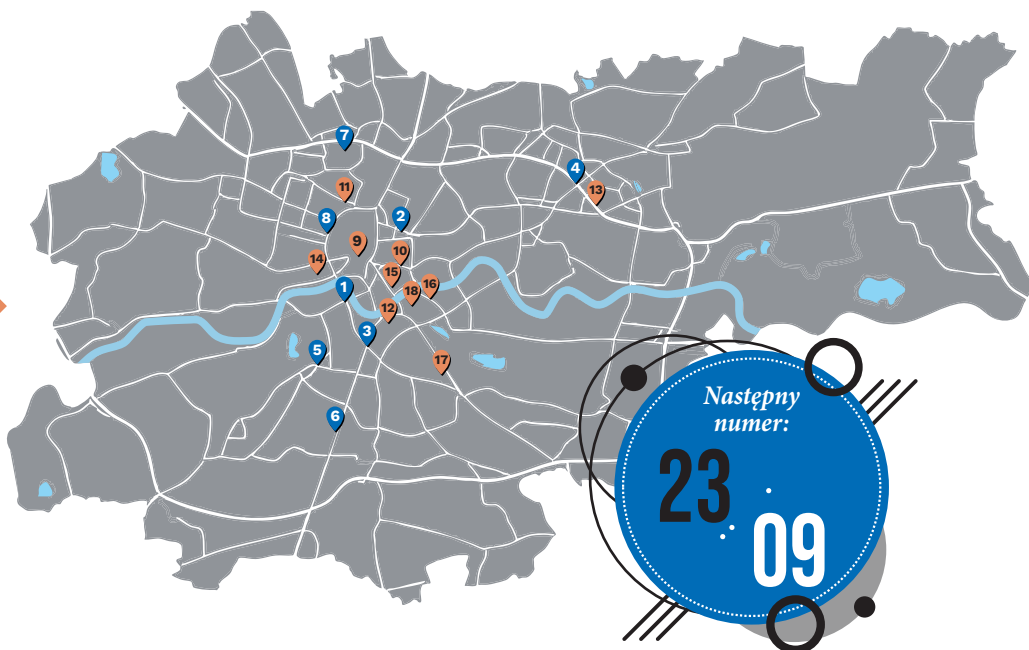
w godzinach porannych na rondach: Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzkowskim, oraz **na skrzyżowaniach:** Kobierzyńska / Grota-Roweckiego, pod Teatrem Bagatela, **w godzinach popołudniowych na pętach:** Borek Fałęcki i Krowodrza Górka.

Punkty rozdawania magazynu:

1. Rondo Grunwaldzkie
2. Rondo Mogiłskie
3. Rondo Matecznego
4. Rondo Kocmyrzkowskie
5. skrzyżowanie Kobierzyńska / Grota-Roweckiego
6. pętla Borek Fałęcki
7. pętla Krowodrza Górka
8. pod Teatrem Bagatela

Budynki Urzędu Miasta Krakowa:

9. Pl. Wszystkich Świętych 3–4
10. ul. Grunwaldzka 8
11. ul. Lubelska 27
12. Rynek Podgórski 1 i 2
13. Os. Zgody 2
14. ul. Stachowicza 18
15. Al. Powstania Warszawskiego 10
16. ul. Dekerta 24
17. ul. Wielicka 28a
18. ul. Zabłocie 22

Następny
numer:

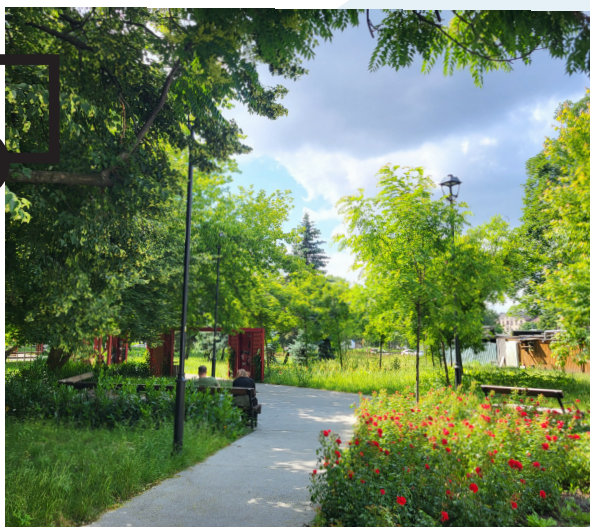
23
09

PIGUŁKA MIEJSKA

Aż 78 parków można odwiedzać i poznawać w ramach projektu Odkrywca Krakowskich Parków. To wyzwanie przygotowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie, inspirowane ideą zdobywania górskich szczytów. W każdym parku można znaleźć budkę ze specjalną, indywidualnie zaprojektowaną pieczętką. Aby stać się prawdziwym odkrywcą krakowskiej zieleni, trzeba zgromadzić cały komplet odbitek!

45 Tyle jest w mieście Ogrodów Krakowian, czyli parków kieszonkowych, z których każdy ma swój niepowtarzalny motyw przewodni. To m.in. ogrody: Kasztanowy, Malwowy, Prehistoryczny i Wiewiórkowy.

Warto korzystać z zieleni krakowskich parków / fot. ZZM

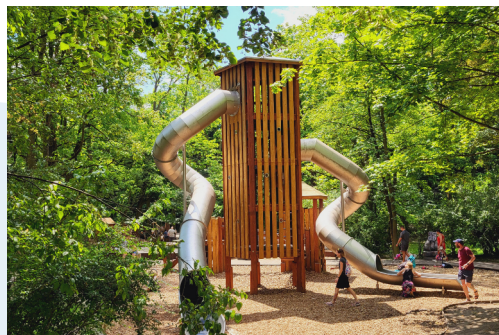
26

W tylu ogrodach społecznych Krakowianie rozwijają miejskie ogrodnictwo, uprawiając warzywa, owoce czy kwiaty. Przestrzeń ogrodów to również niepowtarzalne miejsca rekreacji oraz integracji społecznej.

Ponad 2 tys. Tyle drzew zostało posadzonych dla krakowskich dzieci. Rosną w sześciu Parkach Krakowian.

1672,12 ha

Tyle lasów mamy w Krakowie, z czego 794,59 ha utrzymywanych jest przez ZZM.

Atrakcje dla najmłodszych w Parku Bednarskiego / fot. ZZM

Park Kolejowy

W Krakowie powstał pierwszy park pod estakadami kolejowymi. To przestrzeń publiczna zaprojektowana z myślą o wszystkich użytkownikach – niezależnie od wieku, potrzeb czy sposobu spędzania wolnego czasu. Aktualnie trwa opracowanie dokumentacji projektowej dla kolejnego etapu zagospodarowania.

CZY WIESZ, ŻE...

Ponad 100 gatunków drzew rośnie w Parku Bednarskiego, a krakowskie Błonia mają blisko 42 ha powierzchni i są największą w Europie łąką znajdującą się w centrum miasta.

Zieleni
w Krakowie

Wyzwanie Odkrywcy Krakowskich Parków to zaproszenie do poznawania miasta z nowej perspektywy / fot. ZZM

MIASTO W LICZBACH

4 zł

Tyle będzie kosztował bilet normalny pozwalający na podróż na trasie liczącej maks. do 3,5 km w planowanej od stycznia 2027 r. taryfie dynamicznej. Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie ogłosił przetarg na uruchomienie systemu, który będzie ją obsługiwał.

5

Tyle nowych defibrylatorów trafiło do krakowskiej straży miejskiej. Będą na wyposażeniu strażników pełniących służbę na rowerach. Łącznie funkcjonariusze mają już 72 takie urządzenia.

62

Tyle szkół ponadpodstawowych wzięło udział w szóstej edycji Szkolnego Budżetu Obywatelskiego. Młodzież zgłosiła 351 pomysłów, z czego do etapu realizacji przeszło 177.

31 sierpnia

Tego dnia aplikacja Powietrze Kraków 2.0 zostanie wygaszona. Jesienią, wraz z rozpoczęciem nowego sezonu grzewczego, jej funkcje zostaną udostępnione w aplikacji mKraków.

WIELKA LEKCJA EKOLOGII PO RAZ DZIESIĄTY!

W niedzielę 20 września na terenach zielonych wokół TAURON Areny Kraków odbędzie się jubileuszowa Wielka Lekcja Ekologii. Od 11.00 do 19.00 będzie można w przystępny sposób zgłębiać tajniki natury, środowiska i zmieniającego się klimatu.

To już dziesiąta Wielka Lekcja Ekologii / fot. TAURON Arena Kraków

Konkursy, pokazy i warsztaty – to i o wiele więcej czekać będzie na interaktywnych stoiskach edukacyjnych przygotowanych przez miejskie jednostki, spółki, organizacje pozarządowe oraz uczelnie wyższe. W strefie scenicznej zaplanowano występy wokalne, taneczne i muzyczne, pokazy mody ekologicznej, widowiskowe eksperymenty naukowe przygotowane przez krakowskie domy kultury, zespoły taneczne i muzyczne oraz partnerów wydarzenia. Nie zabraknie też plenerowych namiotów, a w nich spotkań z naukowcami, ekspertami i praktykami zajmującymi się tematyką środowiska, klimatu i zrównoważonego rozwoju. To od nich dowiedziecie się np. tego, kiedy i jak często kosić przydomowy trawnik, co to jest zanieczyszczenie światłem i na czym polega gospodarka obiegu zamkniętego. Dodatkowe atrakcje to: tworzenie na żywo muralu przez krakowskich streetartowców, koncert Orkiestry Wieniawa i międzypokoleniowa potańcówka „Taneczne pożegnanie lata”.

Na najbardziej wytrwałych kolekcjonerów pieczętek przygotowanych przez partnerów Lekcji czekać będą ekologiczne upominki: aromatyczne zioła. (MM)

DOŁĄCZ DO GRONA LIDERÓW

Grodzki Urząd Pracy w Krakowie ogłasza szóstą edycję konkursu Krakowski Pracodawca Roku. To wyjątkowa okazja, by wyróżnić pracodawców, którzy poprzez odpowiedzialne zarządzanie, troskę o pracowników i zaangażowanie społeczne wyznaczają standardy nowoczesnego rynku pracy oraz realnie wpływają na rozwój Krakowa. Konkurs skierowany jest do pracodawców prowadzących działalność na terenie miasta, którzy inwestują w rozwój zespołów, dbają o równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, wspierają różnorodność oraz tworzą dostępne miejsca pracy. To właśnie codzienne decyzje, dobre praktyki i szacunek do ludzi budują markę pracodawcy, któremu inni chcą dorównać.

W tej edycji nagrody zostaną przyznane w trzech kategoriach: Krakowski Pracodawca Roku 2025 – nagroda główna, Krakowski Pracodawca Roku 2025 – Przyjazny Osobom z Niepełnosprawnością, Krakowski Pracodawca Roku 2025 – Zaangażowany Społecznie. Zgłoszenia można przesyłać do 6 września za pośrednictwem elektronicznego formularza dostępnego na stronie: gupkrakow.pl. Finał konkursu i wręczenie nagród odbędą się w październiku podczas Targów Pracy i Przedsiębiorczości w TAURON Arenie Kraków. (MŻ)

KRAKÓW WYBIERZE PREZYDENTA

27 września odbędą się przedterminowe wybory prezydenta Krakowa. Rozporządzenie w tej sprawie, szczegółowo określające także kalendarz czynności wyborczych, wydał Prezes Rady Ministrów.

Do 3 września, do godz. 16.00, miejskiej komisji wyborczej będzie można zgłaszać kandydatów na prezydenta Krakowa. Najpóźniej 14 września mieszkańcy poznają zarejestrowanych kandydatów. Miejska komisja wyborcza poda ich nazwiska i imiona, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania oraz nazwę komitetu zgłaszającego. W przypadku kandydatów należących do partii politycznych podana zostanie także jej nazwa. W dniach 12–25 września w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych będzie można usłyszeć nieodpłatne audycje wyborcze. Kampania wyborcza zakończy się o północy z 25 na 26 września. Głosowanie w przedterminowych wyborach odbędzie się w niedzielę 27 września, w godz. 7.00–21.00.

Jeśli potrzebna będzie druga tura, to przypadnie ona na 11 października. Do 14 września wyborcy niepełnosprawni oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, mogą zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego. W przypadku wyborców niepełnosprawnych przewidziana jest również możliwość skorzystania z nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a. Z kolei do dnia 18 września wyborcy niepełnosprawni oraz osoby, które najpóźniej w dniu wyborów kończą 60 lat, mogą składać wnioski o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania. (red.)

Magistrat / fot. Joanna Korta

PRZYŁĄCZ SIĘ DO ZBIÓRKI ŻYWNOSCI

Już po raz szósty Miasto Kraków i Bank Żywności w Krakowie organizują Krakowską Zbiórkę Żywności z myślą o potrzebujących mieszkańcach. Obecnie poszukują firm i instytucji, które zechcą włączyć się w realizację szlachetnej idei pomagania osobom w trudnej sytuacji życiowej.

Do 15 września trwa nabór firm, urzędów, uczelni, szkół oraz innych instytucji działających na terenie Krakowa, które zechcą się przyłączyć do akcji pomagania potrzebującym wsparciem osobom starszym, chorym, z niepełnosprawno-

ściami, rodzinom wielodzietnym, samotnym rodzicom oraz osobom doświadczającym bezdomności oraz innych kryzysów życiowych. Zbiórka odbędzie się w dniach 12–16 października 2026 r.

W Polsce niemal 2 mln osób żyje w ubóstwie. Szacuje się, że około 176 tys. mieszkańców Krakowa żyje w sferze niedostatku lub jest zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2025 r. w Krakowskiej Zbiórce Żywności udało się zebrać 10 302 kg jedzenia dla potrzebujących mieszkańców miasta. To o prawie 300 kg więcej niż rok wcześniej i najwięcej w całej historii akcji.

Aby dołączyć do Krakowskiej Zbiórki Żywności, należy: zgłosić udział poprzez formularz zgłoszenia udziału w Krakowskiej Zbiórce Żywności i przygotować miejsce prowadzenia zbiórki – Bank Żywności dostarczy oznakowane kartony oraz materiały promocyjne przed rozpoczęciem akcji. Po zakończeniu zbiórki Bank Żywności odbierze zebrane produkty i przekaże je osobom potrzebującym. Szczegółowe informacje na stronie: krakow.bankizywnosci.pl. (red.)

Ekologiczne kosiarki na Zakrzówku dzięki głosowaniu mieszkańców w ramach budżetu obywatelskiego / fot. Jan Graczyński

TWÓJ KRAKÓW. TWÓJ RUCH

tekst: *Tadeusz Mordarski*

Nowe, ulepszone zasady, pełna przejrzystość, aplikacja w telefonie i rekordowe 54 mln zł na pomysły mieszkańców. Już 11 września rusza głosowanie w 13. edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, w której możesz współdecydować o wyglądzie twojej dzielnicy. Sprawdź, jak kilkoma kliknięciami zmienić swoją okolicę i dlaczego tym razem jest to prostsze niż kiedykolwiek.

Nowoczesny plac zabaw tuż pod domem, szpaler kojącej zieleni przy gwar- nym bulwarze, darmowe treningi dla najmłodszych, kameralne koncerty dla seniorów czy nowe kilometry drogi rowerowej – to nie są tylko wizje urbanistów lub efekt urzędniczych decyzji. Za wieloma z tych miejsc i inicjatyw stoją konkretne osoby: sąsiedzi z pasją, którzy dostrzegli potencjał w swojej okolicy i postanowili przekuć obserwację w czyn. W tym tkwi sedno budżetu obywatelskiego. To przestrzeń, gdzie każdy pomysł ma szansę urosnąć do rangi miejskiej inwestycji. Reguła jest prosta i niezwykle demokratyczna: mieszkańcy proponują zmiany, zachęcając do nich lokalną społeczność, a na końcu – w powszechnym głosowaniu – wspólnie wskazują te inicjatywy, które zyskają finansowanie i zmieniają oblicze Krakowa. Od początku funkcjonowania budżetu obywatelskiego w Krakowie zrealizowano setki pomysłów, wpływając w ten sposób na jakość życia w mieście.

Przekuj pomysł w działanie

Zamiast czekać, aż ktoś urządzi twoje osiedle, możesz wziąć sprawę w swoje ręce! – Gdy widzisz, jak pomysł zgłoszony przez sąsiada zamienia się w miejsce, z którego codziennie korzystają setki osób, doceniasz moc tego narzędzia. Sama głosuję co roku i widzę, jak moja dzielnica zmienia się na lepsze – mówi nam pani Zuzanna, mieszkanka Mistrzejowic. – Dla mnie budżet obywatelski to najprostszy sposób, żeby realnie zdecydować o tym, co powstaje tuż pod moim domem. Nie trzeba być urbanistą ani urzędnikiem, wystarczy poświęcić chwilę na głosowanie, by w miejscu zaniedbanego skweru wyrosła zielona przestrzeń ze strefą relaksu dla całych rodzin – dodaje pan Marek, który od urodzenia mieszka na Dębnikach. Efekty tej sąsiedzkiej mobilizacji widać w całym mieście. Tylko w tym roku do użytku oddano choćby nowoczesne boisko Klubu przy Szkole Podstawowej nr 97 czy zmodernizowany plac zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 17. Lada moment wymieniona zostanie nawierzchnia boiska przy Szkole Podstawowej nr 89

na Os. Piastów. Krakowianie będą również mogli wkrótce korzystać z pachnącej, fioletowo-różowej oazy relaksu, czyli lawendowego parku kieszonkowego na Ruczaju, oraz Stacji Łęg – nowej zielonej przestrzeni rekreacyjnej i spacerowej na miejskich działkach przy ul. Na Załęczu.

Rekordowa pula i jeszcze większe możliwości

Tegoroczna edycja BO w naszym mieście jest wyjątkowa pod wieloma względami. Do dyspozycji Krakowian oddano rekordową kwotę 54 mln zł – najwięcej w historii krakowskiego budżetu obywatelskiego. Dzięki temu mieszkańcy będą mieli jeszcze większe możliwości zgłaszania i wybierania projektów odpowiadających ich potrzebom.

Istotnym zmianom uległy też reguły gry. – Zmiany w regulaminie są efektem konsultacji społecznych przeprowadzonych po poprzednich edycjach, a celem nowych rozwiązań jest zwiększenie przejrzystości procesu, zapewnienie równych szans wszystkim projektodawcom oraz usprawnienie realizacji projektów – tłumaczy Mateusz Płoskonka, zastępca dyrektora Wydziału Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego.

Kluczowe zmiany i przejrzyste zasady

Mieszkańcy głosują na maksymalnie trzy projekty ogólnomiej- skie i trzy projekty dzielnicowe, ale nie muszą wykorzystywać wszystkich dostępnych głosów. – Głos pozostaje ważny, gdy głosujący wskaże co najmniej jeden projekt dzielnicowy oraz jeden projekt ogólnomiej- ski. Takie rozwiązanie daje większą swobodę wyboru i pozwala mieszkańcom skupić się na projektach, które są dla nich najważniejsze – mówi Mateusz Płoskonka. Kolejną ważną zmianą jest zwiększenie transparentności całego procesu. – Wprowadzono zakaz promowania projektów przez instytucje miejskie oraz nowe zasady organizacji punktów do głosowania. Punkty te mogą być obsługiwane wyłącznie przez pracowników, którzy zapewniają mieszkańcom pomoc merytoryczno-techniczną przy oddawaniu głosu, bez angażowania się w promocję konkret-

nych projektów. Celem tych zmian jest zagwarantowanie równych szans wszystkim projektom – wyjaśnia dyrektor.

*Każdy oddany głos
to czytelny sygnał wysłany
do władz miasta.*

*Pokazuje potrzeby
mieszkańców oraz wskazuje
kierunki rozwoju Krakowa,
które cieszą się największym
poparciem lokalnej
społeczności.*

Doprecyzowane zostały również zasady dotyczące realizacji projektów nieinwestycyjnych, zwłaszcza kwestie związane z rekrutacją uczestników. Nowe rozwiązania mają zapewnić większą przejrzystość oraz równe traktowanie wszystkich osób korzystających z projektów.

– Ponadto wprowadzono szczegółową definicję ogólnej dostępności projektów, tak by służyły szerokiemu gronu mieszkańek i mieszkańców za darmo. Projekty inwestycyjne muszą być dostępne co najmniej 25 godzin tygodniowo (6.00–22.00), w miarę możliwości w weekendy, bez możliwości wynajmu organizacjom czy firmom. Do projektów nieinwestycyjnych może zgłosić się każdy, przy czym pierwszeństwo w procesie rekrutacji mają mieszkanki i mieszkańcy odpowiednio danej dzielnicy lub całego miasta, wyposażenie ma być dostępne w godzinach pracy podmiotu, zaś z efektów realizacji projektu nie mogą korzystać pracownicy jednostek miejskich. To gwarantuje równy dostęp, przejrzystość wydatków publicznych i zgodność z ideą partycypacji – wyjaśnia przedstawiciel Wydziału Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego. Dodaje, że modyfikacje obejmują także kwestie formalne. – Uporządkowano procedury zgłaszania i oceny projektów, wprowadzono nowe wzory dokumentów oraz doprecyzowano zasady realizacji projektów, aby cały proces był bardziej czytelny i przyjazny dla mieszkańców – twierdzi. Jak podkreśla dyrektor Płoskonka, wprowadzone zmiany są odpowiedzią na doświadczenia z poprzednich edycji i mają na celu

dalszy rozwój Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, aby był on jeszcze bardziej przejrzysty i dostępny oraz by jeszcze lepiej odpowiadał na potrzeby mieszkanki i mieszkańców Krakowa.

W tym roku strona głosowania będzie dostępna również poprzez aplikację mKraków.

Wystarczy wybrać kafelek „Obywatelski Kraków”, a następnie „Budżet Obywatelski”, aby przejść do serwisu budzet.krakow.pl i oddać głos.

Jak i kiedy oddać głos?

Głosowanie w 13. edycji będzie trwało od 11 do 28 września. Udział w nim jest wyjątkowo prosty i nie wymaga specjalistycznej wiedzy – wystarczy chęć wywarcia wpływu na najbliższe otoczenie.

Głos na wybrane projekty można oddać:

przez internet:

na stronie budzet.krakow.pl; w aplikacji mobilnej mKraków: wystarczy otworzyć aplikację, kliknąć kafelek „Obywatelski Kraków”, a następnie przejść do zakładki „Budżet Obywatelski”;

stacjonarnie:

w oficjalnych punktach na terenie miasta oraz podczas wybranych wydarzeń plenerowych.

– Mam satysfakcję, kiedy idę na spacer i widzę tabliczkę z informacją, że dany park czy plac zabaw powstał ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, a ja dołożyłam do tego swoją cegiełkę. Zachęcam każdego sąsiada i znajomego: poświęćmy te pięć minut we wrześniu. Kraków tworzymy my wszyscy – przekonuje pani Karolina, aktywistka zaangażowana w lokalne inicjatywy.

× × ×

Listę punktów do głosowania znajdziesz tutaj:

Ćwiczyć można nie tylko na siłowni / fot. Jan Graczyński

Projekty dotyczą również najmłodszych mieszkańców / fot. Jan Graczyński

Miejsce zabaw dla czworonożnych przyjaciół / fot. Jan Graczyński

WKRÓTCE NOWA SIATKA POŁĄCZEŃ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

tekst: Krzysztof Dąbrowa

Kraków przygotował nową siatkę połączeń komunikacji miejskiej. Punktem wyjścia jest oczekiwane uruchomienie tramwaju do Mistrzejowic, ale wprowadzane etapami zmiany będą widoczne także w innych częściach miasta. Inaczej rozłożą się podróże pasażerów i zmieni się obciążenie części tras. Dlatego nie wystarczy po prostu skierować na nowe tory kilku tramwajów – eksperci musieli zreorganizować cały system transportowy.

Nowa trasa tramwajowa zapewni szybkie i przewidywalne połączenie Mistrzejowic, Prądnika Czerwonego i Olszy z centrum oraz innymi rejonami miasta. Obszar, który dotychczas obejmowała przede wszystkim komunikacja autobusowa, zyska dostęp do pojemnego transportu szynowego, niezależnego od korków. Ułatwiony będzie dojazd do centrów handlowych, miejsc rekreacji czy kin. Codziennie z komunikacji miejskiej skorzysta dodatkowych 30 tys. pasażerów.

Na czym będą polegać zmiany?

Pojawienie się nowego korytarza transportowego modyfikuje logikę całej sieci i daje szansę na dostosowanie jej do aktualnych potrzeb Krakowa. Dlatego część linii zmieni trasę, numer lub częstotliwość. Powstaną mocniejsze połączenia kursujące co 5 lub 7,5 minuty, uporządkowana zostanie numeracja, a autobusy zostaną dopasowane do nowych możliwości podróży tramwajem. Jednak na większości dobrze znanych tras zmiany nie będą wprowadzane.

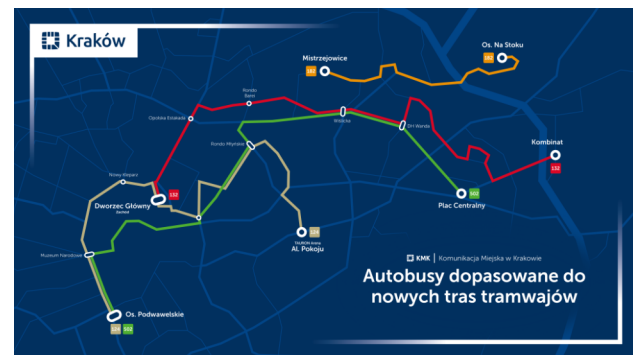
Nowa siatka połączeń oznacza zwiększenie oferty transportowej. Miasto przeznaczy na funkcjonowanie komunikacji o ponad 40 mln zł więcej rocznie, a tramwaje przejadą dodatkowo około 1,6 mln km. W godzinach szczytu trzy linie będą kursowały co 5 minut. Poprawi się także oferta weekendowa: sześć ważnych linii będzie w soboty, niedziele i święta podjeżdżać co 10 minut. Nad nową siatką transportową wspólnie pracowali specjaliści środowiska akademickiego, rad dzielnic oraz organizacji społecznych. Analizowano kierunki codziennych podróży, częstotliwość kursowania, wygodę przesiadek, dostępny tabor oraz możliwości torowisk i pętli.

Zmiany będą wdrażane etapami: pierwsze wraz z uruchomieniem tramwaju do Mistrzejowic, kolejne po zakończeniu trwających remontów torowisk. Najważniejsze nowe trasy, zmiany częstotliwości kursowania i numerów tramwajów przedstawiamy obok oraz na kolejnych stronach.

Autobusy dopasowane do nowej sieci

Zmiany dotyczące linii autobusowych obejmą przede wszystkim kursy na obszarze, który zyska dostęp do tramwaju do Mistrzejowic. Tam, gdzie pojemny i jeżdżący po wydzielonym torowisku tramwaj przejmie

główne obciążenie transportowe, trasy autobusów zostaną skrócone lub połączone. Dzięki temu pojazdy i kierowców będzie można lepiej wykorzystać w miejscach, do których tramwaje nie docierają.

124

Połączy funkcje obecnych linii 124 i 424. Autobus będzie kursował częściej, w obu kierunkach ulicą Ułanów. Zapewni mieszkańcom Ugorka i Wieczystej bezpośredni dojazd w kierunku Al. Pokoju, Dworca Głównego oraz Alei Trzech Wieszczów. Jedną regularną linią zastąpi dwa rozkłady, które dziś łatwo tracą wzajemną koordynację.

132

Pojedzie zmienioną trasą przez rejon ulic Wiślickiej, Broniewskiego i Alei Andersa. Zmiana poprawi obsługę Osiedla Oświecenia oraz zapewni nowe połączenia m.in. ze Szpitalem Rydygiera i Zalewem Nowohuckim. Linia zostanie wykorzystana tam, gdzie nie będzie docierał nowy tramwaj.

182

Pozostanie na krótszej trasie: Osiedle Na Stoku – Mistrzejowice. Dalej w kierunku centrum jej podstawowe zadania przejmie tramwaj nr 16. Autobus nadal zapewni lokalne połączenia i dojazd do tramwaju, ale nie będzie dublował szybszej i bardziej pojemnej linii tramwajowej.

189

Jej funkcje przejmie częściej kursująca linia 502. Zamiast dwóch podobnych połączeń pasażerowie otrzymają jedną mocną, czytelną linię o dłuższej trasie i wysokiej częstotliwości.

482

Jej zadania na odcinku do centrum przejmie linia tramwajowa nr 16. Nowy tramwaj będzie kursował przez cały dzień, po wydzielonym torowisku, zapewniając bardziej regularną podróż niezależną od korków.

502

Zostanie wydłużona i wzmocniona, przejmując funkcje linii 189. Połączy Plac Centralny z Osiedlem Podwawelskim, a w godzinach szczytu będzie kursować co 7,5 minuty. Wzmocni połączenie Nowej Huty z centrum i południową częścią miasta oraz uzupełni ofertę na ciągu Rondo Mogiłskie – Rondo Młyńskie.

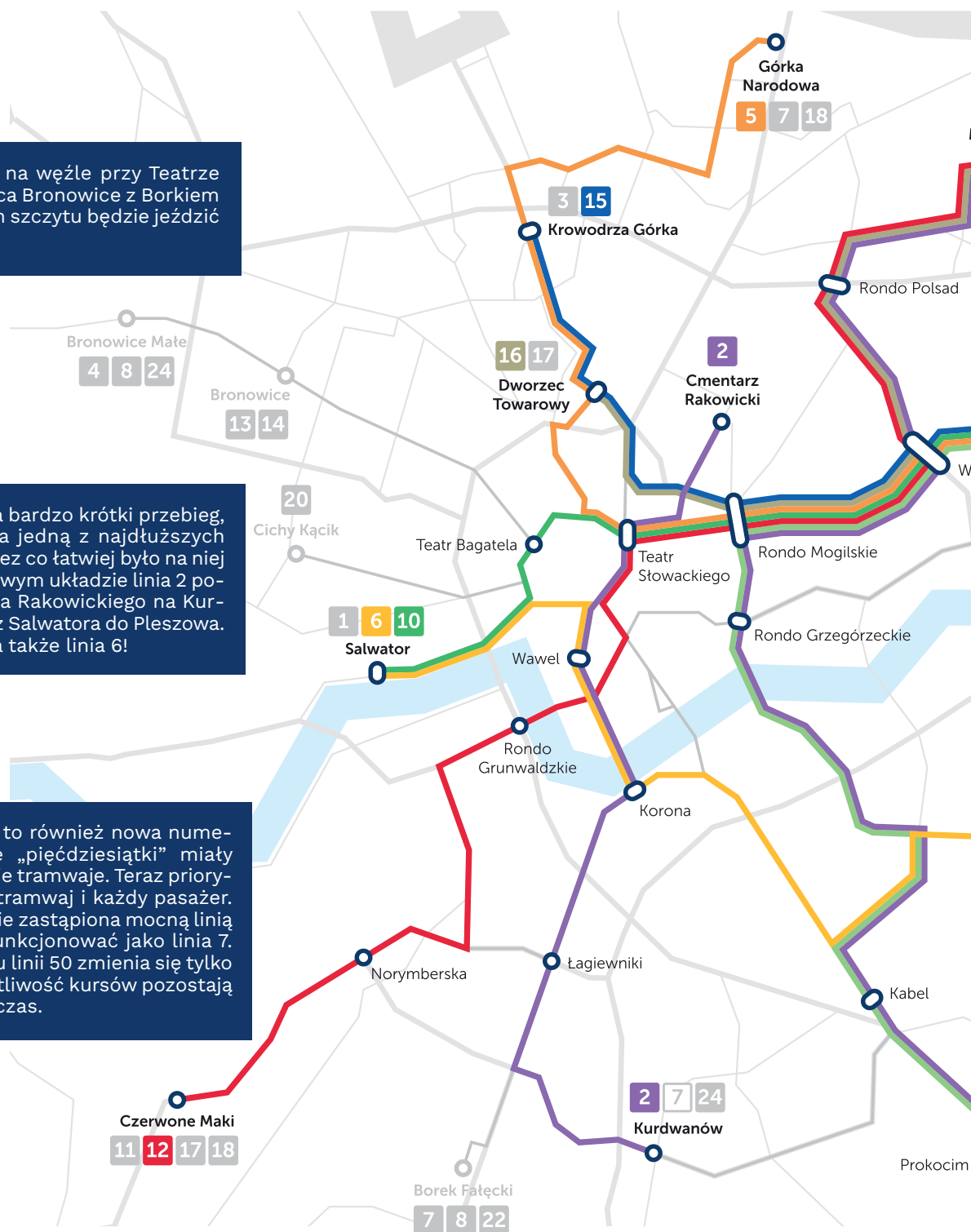
CZĘŚCIEJ, WYGODNIEJ, LEPIEJ

NOWA SIATKA POŁĄCZEŃ TRAMWAJOWYCH

Po zakończeniu prac na węźle przy Teatrze Bagatela linia 8, łącząca Bronowice z Borkiem Fałęckim, w godzinach szczytu będzie jeździć co 5 minut.

Dotąd linia 2 miała bardzo krótki przebieg, a „dziesiątka” była jedną z najdłuższych tras w mieście, przez co łatwiej było na niej o opóźnienia. W nowym układzie linia 2 pojedzie z Cmentarza Rakowickiego na Kurdwanów, a linia 10 z Salvatora do Pleszowa. Na Salwator wraca także linia 6!

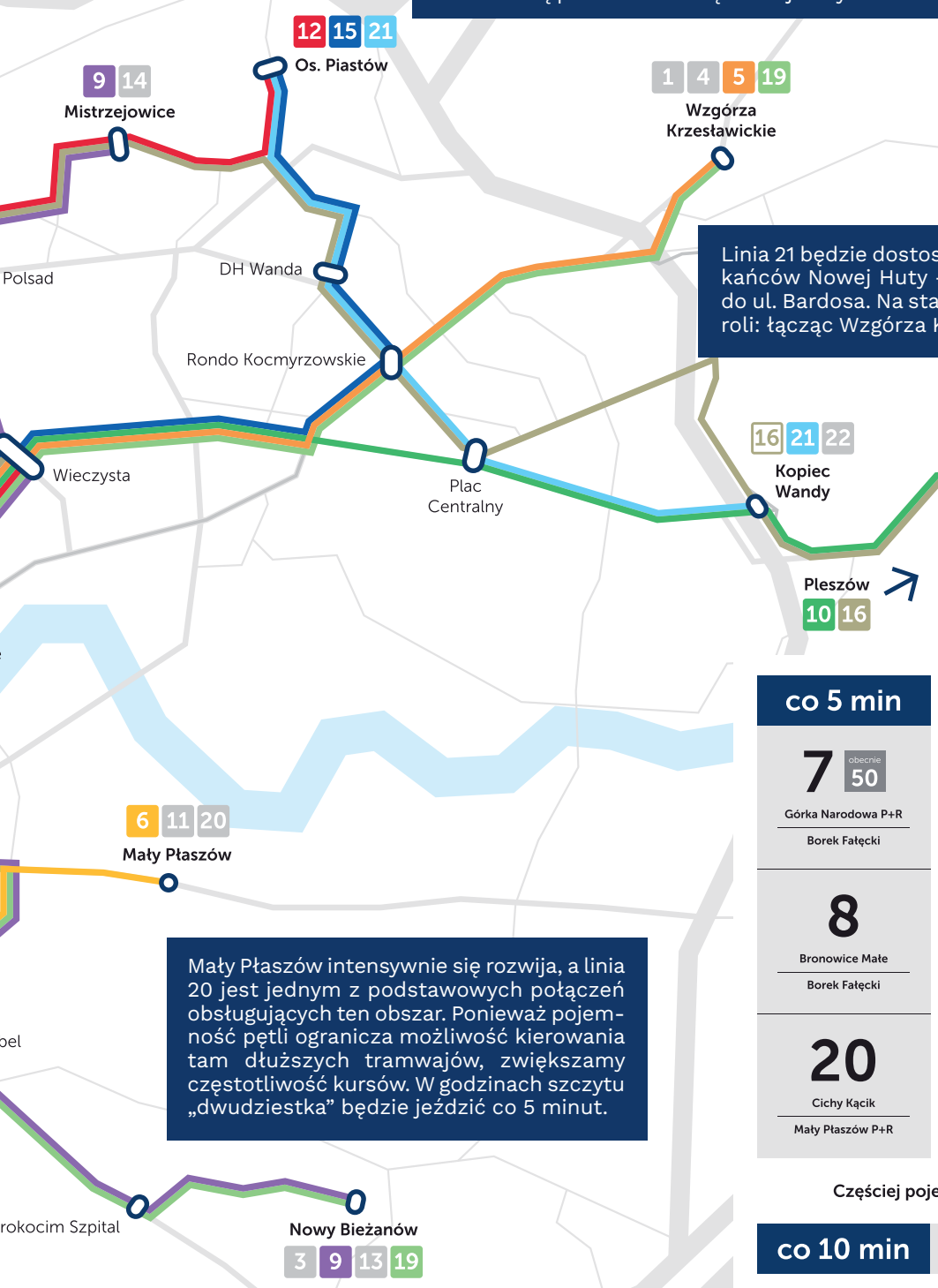
Nowa siatka połączeń to również nowa numeracja. Dotychczasowe „pięćdziesiątki” miały kiedyś oznaczać szybkie tramwaje. Teraz priorytetowy ma być każdy tramwaj i każdy pasażer. Dlatego linia 52 zostanie zastąpiona mocną linią 12, a linia 50 będzie funkcjonować jako linia 7. Co ważne, w przypadku linii 50 zmienia się tylko numer, a trasa i częstotliwość kursów pozostają takie same jak dotychczas.

Komunikacja Miejska w Krakowie

Nową trasą pojadą trzy linie tramwajowe: 9, 12 i 16. Najważniejszą funkcję pełnić będzie linia 12, dotychczasowa 52. Pojedzie z Os. Piastów przez nową inwestycję, centrum i dalej na Czerwone Maki. To będzie mocna linia zaprojektowana z myślą o obsłudze największego ruchu pasażerskiego: przez cały dzień co 7,5 minuty będą na niej kursować najdłuższe tramwaje w Polsce. „Dziewiątka” połączy Mistrzejowice z Nowym Bieżanowem, a „szesnastka” zapewni dojazd do dworca oraz dalszą podróż w stronę Nowej Huty i Pleszowa.

Linia 21 będzie dostosowana głównie do potrzeb mieszkańców Nowej Huty – pojedzie przez ul. Ptaszyckiego do ul. Bardosa. Na stałe wróci także linia 19, ale w nowej roli: łącząc Wzgórze Krzesławickie i Nowy Bieżanów.

Mały Płaszów intensywnie się rozwija, a linia 20 jest jednym z podstawowych połączeń obsługujących ten obszar. Ponieważ pojemność pętli ogranicza możliwość kierowania tam dłuższych tramwajów, zwiększamy częstotliwość kursów. W godzinach szczytu „dwudziestka” będzie jeździć co 5 minut.

co 5 min

7

obecnie 50

Górka Narodowa P+R
Borek Fałęcki

8

Bronowice Małe
Borek Fałęcki

20

Cichy Kącik
Mały Płaszów P+R

co 7,5 min

1

Salwator
Wzgórze Krzesławickie

3

Krowodrza Górka P+R
Nowy Bieżanów P+R

12

obecnie 52

Os. Piastów
Czerwone Maki P+R

13

Bronowice
Nowy Bieżanów P+R

15

Krowodrza Górka P+R
Os. Piastów

18

Górka Narodowa P+R
Czerwone Maki P+R

Częściej pojedziemy także w weekendy i święta:

co 10 min

Linie 1, 3, 7, 8, 12, 20

CZEŚĆ! HI! BUENOS DIAS! BONJOUR! CIAO! AHOJ!

Czas wakacji dobiega końca i jestem bardzo ciekawy, gdzie i w jaki sposób spędzaliście swój wolny czas. Nasza rodzina postanowiła wyruszyć w podróż po miastach zaprzyjaźnionych z Krakowem. Nie miałem pojęcia, że jest ich tak dużo, bo aż 19! A poza miastami partnerskimi są jeszcze miasta bliźniacze. Na początek udaliśmy się tam, gdzie mogliśmy dolecieć na własnych skrzydłach, ale w planach mamy kolejne podróże i będę wam zdawał z nich relacje. Cudownie jest szukać tego, co łączy Kraków z tymi miejscami, ale jeszcze ciekawsze okazuje się odkrywanie tego, czym się od siebie różnimy.

Podróże pokazują nam, jak różnorodny jest świat, i uczą, że mimo różnych języków, potraw czy tradycji mamy ze sobą zaskakująco wiele wspólnego. Dzieci wszędzie lubią się bawić, śmiać, mieć przyjaciół, przeżywać przygody i zadawać mnóstwo pytań.

Pamiętajcie, że w roku szkolnym też możemy odkrywać świat! Czytając książki, słuchając muzyki czy smakując potraw z różnych miejsc na Ziemi.

WYKREŚLANKA

Wyobraźcie sobie, że postanowiliśmy odwiedzić wszystkie miasta partnerskie Krakowa. Czeką nas prawdziwa wyprawa dookoła świata! Dokąd zaprowadzą nas kolejne podróże? Znajdźcie w wykreślanke nazwy 10 europejskich miast, które planujemy odwiedzić.

- BORDEAUX (FRANCJA)
- BRATYSŁAWA (SŁOWACJA)
- FLORENCJA (WŁOCHY)
- GÖTEBORG (SZWECJA)
- INNSBRUCK (AUSTRIA)
- LIPSK (NIEMCY)
- PÉCS (WĘGRY)
- RZYM (WŁOCHY)
- SOLURA (SZWAJCARIA)
- WILNO (LITWA)

W	E	Y	Ż	S	C	M	Ń	Ł	H	B	L
I	P	I	A	D	H	D	B	E	M	Ó	Ń
E	F	L	O	R	E	N	C	J	A	N	Ś
G	Ö	T	E	B	O	R	G	H	D	Ń	E
B	I	N	N	S	B	R	U	C	K	U	K
O	S	C	M	Ą	W	I	L	N	O	Ę	Z
R	Ż	Ż	L	Ó	Z	Y	E	M	W	I	K
D	Z	B	R	A	T	Y	S	Ł	A	W	A
E	Ó	Ł	W	Z	C	P	É	C	S	J	O
A	E	N	D	S	O	L	U	R	A	W	G
U	G	D	Y	F	Ż	C	L	I	P	S	K
X	R	R	A	B	R	Z	Y	M	Ó	J	H

SMOKOPEDIA

MIASTO PARTNERSKIE — miasto partnerskie to miasto z innego kraju, z którym Kraków się zaprzyjaźnił i postanowił współpracować. Miejscowości te poznają nawzajem swoją kulturę i tradycje, wymieniają się pomysłami, organizują wspólne wydarzenia i uczą się od siebie. Dzięki temu mieszkańcy różnych miejsc na świecie mogą lepiej się poznać i poczuć, że choć dzielą ich kilometry, wiele ich łączy.

POMYSŁ-WNIK

Wakacje powoli pakują walizki, wrzesień stoi już za rogiem, ale lato jeszcze się nie skończyło! Zanim zabrzmi pierwszy szkolny dzwonek, mam dla was kilka krakowskich wakacyjnych misji. Potrzebujecie tylko trochę ciekawości.

1. Złapcie zachód słońca.
2. Zostańcie tropicielem krakowskich smoków – małych smoczych figurek.
3. Zróbcie zdjęcie lata.
4. Stwórzcie kapsułę lata, w której umieścicie swoje wakacyjne wspomnienia (zdjęcia, pocztówkę, rysunki itp.).

AMBASADOR KRAKOWA

Wyobraźcie sobie, że do Krakowa przyjeżdżają dzieci z zaprzyjaźnionego miasta. Mogą u nas zostać tylko przez jeden dzień. Stwórzcie trasę idealnego dnia w Krakowie. Możecie się z nami nią podzielić, wysyłając ją na adres: redakcja@um.krakow.pl. Najciekawsze pomysły umieścimy w jednym z wydań magazynu.

1. START! – TU ZACZYNAMY

Dokąd zabierzecie swoich gości najpierw?

5. NA KONIEC

Gdzie zakończycie wspólny dzień?

4. OPowiedz MI KRAKÓW

Jaką legendę im opowiecie?

2. WOW! – TO MUSICIE ZOBACZYĆ

Najbardziej niezwykłe miejsce w Krakowie:

3. MNIAM! – SMACZNY PRZYSTANEK

Czego muszą spróbować?

Opracowanie: Anna Machacz
Projekt graficzny i ilustracje: Elżbieta Dias Wituła

Rekrutacja do żłobka samorządowego

w Zespole Żłobków
Miasta Krakowa

Zespół Żłobków Miasta Krakowa
ul. Jabłonkowska 29a, 30-139 Kraków

zespolzlobkow@mjo.krakow.pl

KARTA ZAPISU
DZIECKA DO ŻŁOBKA

DOBRA PASSA SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

tekst: Joanna Korta

Kraków pozyskał kolejne środki na funkcjonowanie dwóch działających w mieście Branżowych Centrów Umiejętności: BCU nr 1 przy Zespole Szkół Architektoniczno-Budowlanych oraz BCU nr 2 przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2. Do obu tych miejsc trafi po 500 tys. zł.

Dofinansowanie pozwoli Centrum rozwijać ofertę kształcenia specjalistów oraz ofertę szkoleń dla osób chcących zdobywać nowe kwalifikacje zawodowe, a także wzbogacić zaplecze, z którego bezpłatnie korzystają zarówno uczniowie, jak i osoby dorosłe planujące zmianę lub rozwój kariery. Utworzenie i rozwój Branżowych Centrów Umiejętności w Krakowie to korzyść zarówno dla mieszkańców, jak i całego regionu. BCU nr 1 stanowi odpowiedź na duże zapotrzebowanie na specjalistów zajmujących się renowacją zabytków. Jest jedynym takim miejscem w Polsce, które kształci słuchaczy z zakresu renowacji architektury, szczególnie kamiennej oraz drewnianej, tak ważnych dla dziedzictwa naszego miasta. Z jego oferty bezpłatnie korzystają nie tylko uczniowie, ale także dorośli mieszkańcy Krakowa zainteresowani podnoszeniem kompetencji i zdobywaniem nowych umiejętności. Z kolei BCU nr 2, które mieści się przy Al. gen. Skrzyneckiego 12, specjalizuje się w kształceniu z zakresu fryzjerstwa. Powstało w maju 2026 r. i cieszy się dużym zainteresowaniem słuchaczy. – Uczestnicy szkoleń prowadzonych przez doświadczonych praktyków zdobywają nie tylko wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim umiejętności praktyczne, dostosowane do bieżących potrzeb i oczekiwań rynku usług fryzjerskich – mówi Tomasz Kobyłański, zastępca dyrektora Wydziału Edukacji i Projektów Edukacyjnych

Tworzenie Branżowych Centrów Umiejętności to korzyść dla mieszkańców i całego regionu / fot. Bogusław Świerżowski

UMK, i dodaje, że rozwój ośrodka to odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie na wykwalifikowanych fachowców w branży usługowej. Zadanie jest finansowane ze środków publicznych otrzymanych za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego z budżetu państwa.

PRACOWITE WAKACJE

tekst: Joanna Korta

Pierwszy dzwonek coraz bliżej, więc ekipy remontowo-budowlane powoli wyprowadzają się z krakowskich placówek oświatowych. Ostatnie miesiące to czas intensywnych prac w samorządowych przedszkolach i szkołach.

Wakacyjne remonty objęły aż 265 miejsc i pochłonęły blisko 60 mln zł. Dodatkowo w nowy rok szkolny Kraków wchodzi z sześcioma rozbudowanymi obiektami – nowoczesnie zaprojektowanej przestrzeni do nauki i zabawy będzie więcej, przez co dzieci i młodzież będą przebywać w bardziej komfortowych warunkach. – Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie odda do użytkowania sześć inwestycji w placówkach oświatowych (w szkołach podstawowych i zespołach szkolno-przedszkolnych), których koszt wyniósł 164 mln zł – wylicza Sebastian Gleń, rzecznik prasowy MCOO w Krakowie.

Inwestycje na finiszu

Przy ul. Grochowej 23 kosztem prawie 65 mln zł powstał kompleks o powierzchni ponad 7000 m kw. Składają się na niego 24 sale lekcyjne, pomieszczenia socjalne, administracyjne i gospodarcze, sala gimnastyczna z trybunami, siłownia, boisko wielofunkcyjne, miejsca postojowe, wiaty rowerowe i instalacja fotowoltaiczna. Z nowej przestrzeni należącej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15 będzie mogło swobodnie korzystać blisko 670 dzieci. Dwanaście sal lekcyjnych i pięć sal przedszkolnych mieści się w trzykondygnacyjnym budynku połączonym z dotychczasową siedzibą Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 przy ul. Wróny 115. Jego budowa pochłonęła 27 mln zł, a dodatkowe 2 mln zł przeznaczono na pierwsze wyposażenie. W przyszłym roku będą jeszcze prowadzone nasadzenia. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 mieszczący się przy ul. Prawocheńskiego 7 powiększył się o budynek liczący blisko 1000 m kw. Inwestycja była realizowana od 2024 r. i kosztowała 9,7 mln zł plus 1 mln zł na wyposażenie.

O 17 sal lekcyjnych, pomieszczenia socjalne, administracyjne i gospo-

Powiększony obiekt Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 / fot. archiwum MCOO

darcze, salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym i szatniami wraz z widownią, a także boisko sportowe wzbogaciła się z kolei Szkoła Podstawowa nr 124 przy ul. Sucharskiego 3. To przestrzeń dla 440 uczniów, na którą wyłożono 25,7 mln zł (w tym dofinansowanie z Polskiego Ładu w kwocie 21,2 mln zł), a na pierwsze wyposażenie – kolejne 2 mln zł. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 14 przy ul. Stawowej powstał nowy budynek dla przedszkolaków uczęszczających do Samorządowego Przedszkola nr 25. Zmieści się ich tam 200. Najmłodsi zyskali nie tylko nowoczesne sale, ale także zewnętrzny plac zabaw i zagospodarowany teren wokół obiektu. Nakłady na inwestycję wyniosły 12,9 mln zł, na pierwsze wyposażenie przeznaczono 2,3 mln zł.

MCOO kosztem 1,3 mln zł wyposażyło także Szkołę Podstawową nr 62 przy ul. Ćwikłowej 1, która w ostatnich latach zyskała dodatkowy budynek z sześcioma pracowniami, biblioteką, pomieszczeniami administracyjnymi, gospodarczymi i sanitarnymi.

Malowanie i naprawy

Ale wakacje to nie tylko wielkie prace budowy. Zanim do sal wrócą

przedszkolaki i uczniowie, także ekipy remontowe w dużej mierze skończą zaplanowane na lato zadania. – W bieżącym roku w Krakowie w ramach środków z budżetu Miasta realizowanych jest około 500 zadań remontowych, z czego ponad 390 zadaniami zajmuje się Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie – podkreśla przedstawiciel tej jednostki. Najczęstsze prace to malowanie ścian i wymiana podłóg w pomieszczeniach dydaktycznych i na korytarzach. Dużo dzieje się też na zewnątrz obiektów: remontuje się parkingi, drogi i chodniki oraz naprawia ogrodzenia. Do tego dochodzą prace przy sanitariatach, salach gimnastycznych i kuchniach, a także te związane z wymianą stolarki i ślusarki drzwiowej i okiennej. Sporo jest też ekip na dachach. – W większości przedszkoli, szkół i placówek prace remontowe zakończą się przed 31 sierpnia. Te, które potrwać dłużej, prowadzone są na zewnątrz lub mają kosmetyczny zakres i nie powinny utrudniać prowadzenia zajęć – mówi Sebastian Gleń.

EMERYTURA I CO DALEJ?

tekst: *Joanna Korta*

Jak połączyć emeryturę z aktywnością zawodową? Na jakich zasadach można świadczyć pracę? Co z dalszym rozwijaniem kompetencji i zainteresowań? Osoby, które chcą uzyskać odpowiedzi na te i na wiele innych pytań, powinny odwiedzić Krakowskie Biuro Karier Seniorów i Seniorek.

Biurowo powstało w ramach pilotażowego programu, który Gmina Miejska Kraków realizuje z Grodzkim Urzędem Pracy oraz we współpracy z Radą Krakowskich Seniorów. Mieści się przy ul. Dekerta 24 i jest czynne we wtorki i środy w godz. 11.00–14.00. Seniorzy mogą tam bezpłatnie skorzystać z indywidualnych konsultacji, spotkań informacyjnych i zajęć grupowych. – Pierwsze spotkania pokazują, że seniorzy coraz częściej traktują zakończenie pełnoetatowej pracy nie jako koniec aktywności zawodowej, ale jako etap poszukiwania nowych możliwości – pracy w mniejszym wymiarze, działań społecznych, dzielenia się doświadczeniem oraz rozwijania własnych zainteresowań – mówi Marta Wodyńska, pełnomocniczka prezydenta Krakowa ds. polityki senioralnej. W pierwszych tygodniach funkcjonowania biura z indywidualnego wsparcia doradców zawodowych oraz doradców ds. zatrudnienia korzystały osoby głównie ze średnim i wyższym wykształceniem, które szukają przede wszystkim pracy administracyjno-biurowej, związanej z obsługą klienta, opieką nad dziećmi lub seniorami czy ochroną mienia. – Część uczestników wskazywała potrzebę zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy, elastycznych godzin pracy lub pracy możliwej do pogodzenia z innymi aktywnościami żywotnymi – dodaje Wodyńska. W lipcu i sierpniu odbyły się też warsztaty poświęcone planowaniu aktywności zawodowej i społecznej po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz możliwości wykorzystania własnego doświadczenia i kompetencji. Dane pokazują, że w Krakowie coraz więcej seniorów pracuje także na emeryturze: w 2025 r. było to 9,9 proc. mieszkańców Krakowa w wieku 65–89 lat, rok wcześniej – 7,4 proc. Rośnie też aktywność zawodowa osób zbli-

Otwarcie Krakowskiego Biura Karier Seniorów i Seniorek / fot. Bogusław Świerkowski

żających się do wieku emerytalnego. Wśród Krakowian w przedziale wiekowym 55–64 lat wskaźnik zatrudnienia osiągnął w 2025 r. 72,3 proc. wobec 66,7 proc. rok wcześniej.

W ramach projektu Grodzki Urząd Pracy w Krakowie będzie pozyskiwał oferty od pracodawców otwartych na zatrudnianie seniorów i pomagał zainteresowanym osobom w dotarciu do propozycji odpowiadających ich doświadczeniu, kwalifikacjom i możliwościom.

Szczegółowy harmonogram spotkań Krakowskiego Biura Karier Seniorów i Seniorek można znaleźć na stronie Grodzkiego Urzędu Pracy: gupkrakow.praca.gov.pl, oraz na stronie: dlaseniorka.krakow.pl.

SPORTOWA RYWALIZACJA O PUCHARY

Promocja zdrowego trybu życia poprzez popularyzację różnorodnych dyscyplin sportowych to idea, która od samego początku przyświeca organizatorom Mistrzostw Krakowa Seniorów 65+ o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa.

Już 11. edycja tych zawodów odbędzie się na obiektach sportowych KS Bronowianka Kraków przy ul. Zarzecze 124A w dniach 23 i 24 września. Wydarzenie jest adresowane do Krakowianek i Krakowian mających skończone 65 lat, którzy do 16 września zgłoszą swój czynny udział w tych zmaganiach. Tegoroczne mistrzostwa obejmują następujące dyscypliny i konkuren-

cje: tenis stołowy, bule (pétanque), cyklotrial (rowerowy tor przeszkód), nordic walking na dystansie 100 m, badminton, ringo, tenis, pływanie na 50 m, biegi na 300, 600 i 900 m (w zależności od kategorii wiekowej) oraz wielobój sprawnościowy (pięć konkurencji rekreacyjnych). Na najlepsze zawodniczki i najlepszych zawodników w każdej kategorii wiekowej (65+, 70+, 75+, 80+) czekają:

puchar, medale, dyplomy oraz bony. Ponadto organizatorzy zaplanowali dwa treningi: aqua aerobiku i marszu na dystansie około 5 km z kijkami. Więcej informacji i zgłoszenia: Zarząd Wojewódzki Małopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, tkkf@tkkf.com, tel. 12 633-26-62. (red.)

Jubileusz 35-lecia Dzielnic Miasta Krakowa

35 lat Dzielnic
Miasta Krakowa

29 sierpnia 2026 r. / start godzina: 14.00 / Tereny zielone na wschód od TAURON Areny Kraków

PROGRAM:

- 14.00 prezentacje artystyczne Dzielnic Miasta Krakowa
- 17.00 koncert 4ART KWINTET
- 18.30 występ zespołu Krakowiacy
- 19.00 CZĘŚĆ OFICJALNA
- 19.30 NIESPODZIANKA od RMF FM
- 21.00 potańcówka z DJ-em transmitowana na żywo: ZATAŃCZ I POKAŻ energię naszych dzielnic!

Krakowskie
Forum Kultury

Kraków.pl

Dla uczestników: strefa gastronomiczna / strefa zabaw dla dzieci

URODZINOWY PIKNIK PEŁEN ATRAKCJI

28 sierpnia zapraszamy wszystkich chętnych na piknik z okazji 35-lecia krakowskiej straży miejskiej. Wydarzenie odbędzie się przed Nowohuckim Centrum Kultury, a udział we wszystkich atrakcjach będzie bezpłatny.

Impreza rozpocznie się o godz. 16.00. Na uczestników czekać będą stoiska informacyjne oraz liczne aktywności przygotowane z myślą o całych rodzinach. Integralną częścią wydarzenia będzie program artystyczny, który rozpocznie się występami zespołów Nowohuckiego Centrum Kultury. Następnie na scenie pojawią się Los Blocados, Kornelia Czerwiec oraz Magda Steczkowska. Wieczór zakończy taneczna zabawa z DJ-em.

Przypomnijmy: Prezydent Miasta Krakowa 2 kwietnia 1991 r. powołał Straż Miejską Miasta Krakowa (SMMK). Jednostka zatrudniała wówczas 155 osób, z czego aż 145 nosiło mundur. Strażnicy mieli do dyspozycji 13 samochodów oraz 38 radiostacji służących do łączności bezprzewodowej. Pierwsza komenda mieściła się w siedzibie Urzędu Miasta Krakowa przy Rynku Podgórskim. Dziś za spokój i porządek w mieście oraz za bezpieczeństwo jego mieszkańców odpowiada ponad 630 osób. Strażnicy miejscy rocznie ujawniają około 140 tys. wykroczeń i przyjmują około 110 tys. zgłoszeń od mieszkańców. (red.)

TEATR DLA MŁODYCH WIDZÓW

We wrześniu świat współczesnego teatru znów otworzy się na młodych widzów. Co zobaczymy w tegorocznej odsłonie Małej Boskiej Komедii?

Wśród zaplanowanych pokazów znalazły się zarówno współczesne interpretacje klasycznych opowieści dla dzieci – „Podróże Guliwera” z Teatru Guliwer w Warszawie i „Pippi” z Teatru Rampa na Targówku – jak i inscenizacje nowych sztuk. Sandra Szwarc w swojej „Pani Twardowskiej” doprowadza do spotkania Mickiewicza z postaciami z jego utworów, a Maria Wojtyśko opowiada historię wyjątkowej dziewczynki, która pokazuje innym, jak cenna jest wyjątkowość. To i wiele więcej czeka we wrześniu i listopadzie w Teatrze Łażnia Nowa oraz Teatrze Groteska, Krakowskim Teatrze Variété i Teatrze Bagatela. W programie Małej Boskiej Komедii 2026 znalazły się spektakle z Warszawy, Szczecina i Wrocławia, a także przedstawienia przygotowane przez krakowskie teatry partnerskie. Organizatorzy zadbali, by coś dla siebie wypatrzyli tak najmłodszy widzowie, jak i starsza młodzież.

Spektakle prezentowane podczas Małej Boskiej Komедii 2026 łączą różnorodne formy sceniczne – od teatru lalek i musicalu po multimedia, choreografię i nowe media. Szczegółowy program i informacje o biletach na stronie: laznianowa.pl. (red.)

WARSZTATY RODZINNE W TAJEMNICZYM OGRODZIE

29 sierpnia, na zamknięcie „Lata w ogrodzie”, Ośrodek Kultury Norwida zaprasza na warsztaty rękodzieła z Anną Koblak, instruktorką rękodzieła artystycznego i ludowego. Jest już po żniwach, zboże zostało skoszone, a zebraną słomę można wykorzystać do stworzenia zwierzątek.

Przed nami rodzinne plecienie i wiązanie, a do tego pyszne śniadanie.

Warsztaty przeznaczone dla osób dorosłych i dzieci powyżej 7. roku życia. **Wstęp bezpłatny**, zapisy mailowe (nhlab@okn.edu.pl) do 28 sierpnia.

KRAKÓW CELTIC FESTIVAL

Kraków Celtic Festival / fot. wojPRA

Muzyka, taniec, warsztaty i spotkanie z kulturą celtycką – Dworek Białoprądnicki ponownie stanie się miejscem wyjątkowej podróży do świata tradycji Irlandii, Szkocji, Bretanii i wyspy Man.

W dniach 4–6 września Kraków po raz drugi zamieni się w celtyckie centrum kultury tej części Europy. W tegorocznym programie znalazły się koncerty artystów z Polski i zagranicy, otwarte sesje muzyki celtyckiej, warsztaty taneczne oraz gry na

tradycyjnych instrumentach. Festiwal będzie okazją, by usłyszeć zarówno dawne melodie, m.in. bretońskie czy irlandzkie, jak i ich nowoczesne interpretacje.

Uczestnicy będą mogli aktywnie włączyć się w wydarzenie: wspólnie zatańczyć czy spróbować gry na instrumentach.

Szczegółowe informacje o wydarzeniu dostępne są na stronie:

dworek.eu.

LATO, REGGAE, JAZZ I TROCHĘ DOBRA OD SERCA!

TAURON Arena Kraków już 5 września zaprasza na muzyczne popołudnie i wieczór, podczas których będzie można w plenerze posłuchać świetnej muzyki, poczuć letni klimat, spotkać się ze znajomymi i przy okazji zrobić coś dobrego. Najpierw wystąpią Duberman – mocne, pulsujące reggae i dub, oraz Vavamuffin – jedna z najbardziej rozpoznawalnych ekip polskiej sceny reggae. Potem przyjdzie czas na zmianę klimatu i koncert znakomitego polskiego pianisty i kompozytora jazzowego Pawła Kaczmarczyka. Podczas wydarzenia odbędzie się charytatywna licytacja pamiątek związanych z wyda-

zeniami w TAURON Arenie Kraków. To prywatna kolekcja wieloletniego pracownika Areny Kraków SA Huberta Kapuścińskiego. Będą plakaty z autografami gwiazd, płyty, czapki, bluzy, T-shirty i gadżety treningowe. Cały dochód zostanie przeznaczony na rehabilitację Małgorzaty Herman-Kapuścińskiej, prowadzoną w krakowskim ośrodku PCRf. Za organizację zbiórki odpowiada Fundacja Votum.

Wstęp na wydarzenie jest wolny!

28. MARSZ JAMNIKÓW

Elegancki uczestnik marszu / fot. M. Hodor

W niedzielę 6 września odbędzie się 28. Marsz Jamników! Po siedmiu latach finał wydarzenia ponownie zagości na Rynku Głównym. Powrót w to miejsce stanowi nawiązanie do tradycji i najbardziej rozpoznawalnych edycji imprezy. Pierwsza Parada Jamników, zorganizowana w 1973 r. przez pełną jamniczych wielbicieli redakcję „Przekroju”, przeszła spod siedziby periodyku właśnie na Rynek Główny. W latach 90. organizację imprezy przejęło Radio Kraków, a po pandemicznej przerwie dołączyło do niego w 2024 r. Krakowskie Forum Kultury.

W programie całodziennego psiego święta nie zabraknie konkursów z nagrodami, porad ekspertów (zwierzęcych behawiorystów, lekarzy weterynarii czy psich dietetyków) oraz atrakcji dla najmłodszych.

Szczegóły na stronie: krakowskieforum.pl.

10-LECIE GALERII ZDZISŁAWA BEKSIŃSKIEGO W KRAKOWIE

Mroczny i fascynujący, uwielbiany i odrzucany. Świat jednego z najważniejszych polskich artystów XX w. ponownie zawładnie stolicą Małopolski. Już we wrześniu w Nowohuckim Centrum Kultury odbędzie się jubileusz 10-lecia Galerii Zdzisława Beksińskiego w Krakowie. Z tej okazji instytucja, w której się ona znajduje, przygotowała bogaty program wydarzeń.

Wrześniowe obchody to multidyscyplinarna podróż przez twórczość Beksińskiego. Poza stałą wystawą jego malarstwa – z 50 obrazami z kolekcji Anny i Piotra Dmochowskich – organizatorzy proponują oprowadzanie kuratorskie, ekspozycję wczesnych fotografii artysty, pokaz intymnego filmu dokumentalnego oraz debatę z udziałem wybitnych ekspertów z dziedziny sztuki.

Widzowie będą mogli też wejść w głąb surrealistycznych płócien w wirtualnej rzeczywistości (VR), zobaczyć monumentalny mapping na fasadzie NCK oraz obejrzeć widowiskowy spektakl muzyczno-baletowy „Kryptonim 27” w wykonaniu Art Color Ballet.

Więcej na stronie: nck.krakow.pl.

14. FESTIWAL ZAKŁĘTE W DYNIE

W niedzielę 13 września Park Ratuszowy po raz kolejny zamieni się w miejsce pełne twórczej energii i jesiennych inspiracji. Na wydarzenie zaprasza Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta.

Podczas Festiwalu będzie można wziąć udział w plenerze malarskim, stworzyć roślinne kompozycje i dać drugie życie niepotrzebnym przedmiotom.

Nie zabraknie też ruchu i dobrej zabawy – na chętnych czekają m.in. warsztaty cyrkowe i wspólna gra w dyniówkę. Festiwal to także okazja, by spotkać nowohuckich twórców i wystawców, napić się doskonałej kawy, spróbować dyniowych potraw.

Wydarzenie rozpocznie się o 15.00.

Wstęp na piknik i udział w warsztatach **są bezpłatne**.

Zapisy obowiązują na wybrane aktywności. Szczegóły:

krakownh.pl.

fol. P. Sieprnawski

PODGÓRSKA JESIEŃ KULTURALNA 2026

Pełna dobrej muzyki, osadzona w lokalności i łącząca pokolenia – taka będzie Podgórska Jesień Kulturalna 2026! Najpierw muzyczny portret dzielnicy namalują „Chłopaki z Podgórza”, czyli Foreman i Valdi, oraz goście. Potem na plenerowej scenie wystąpi Piotr Odoziewski – jeden z najciekawszych przedstawicieli młodego pokolenia polskich songwriterów. A gwiazdą wieczoru będzie Wiktor Waligóra, którego debiut na polskiej scenie muzycznej odbił się głośnym echem.

Do zobaczenia już 20 września na Rynku Podgórskim! Start o godz. 16.00. **Wstęp wolny**.

Szczegóły na stronie: ckpodgorza.pl.

fol. archiwum CKP

PRZEGLĄD WYDARZEŃ

fot. Piotr Wojnarowski, Bogusław Świerczowski

92. urodziny księdza Adama Bonieckiego

Z okazji urodzin tego honorowego obywatela Krakowa w mieście odbyło się wyjątkowe spotkanie. Na obchody jubileuszowe, zorganizowane przez „Tygodnik Powszechny” i Fundację Tygodnika Powszechnego, złożyły się msza święta oraz benefis z udziałem jubilata i osób od lat towarzyszących mu w pracy oraz działalności publicznej.

Święto Sukiennic

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli władz miasta, kupców oraz mieszkańców Krakowa. W uroczystości uczestniczyli pełniący obowiązki Prezydenta Miasta Krakowa Stanisław Kracik oraz przewodniczący Rady Miasta Krakowa Jakub Kosek.

Wręczenie aktu powołania dyrektora Centrum Kultury Podgórze

Stanowisko dyrektora Centrum Kultury Podgórze oficjalnie objęła Anna Grabowska. Akt powołania wręczył pełniący obowiązki Prezydenta Miasta Krakowa Stanisław Kracik.

96. Krakowska Lekcja Śpiewania „Kadrówka 1914”

Na Małym Rynku zabrzmiały pieśni związane z rocznicą wymarszu Pierwszej Kompanii Kadrowej. Odśpiewano m.in. „Hymn strzelecki”, „Kadrówkę”, „O mój rozmarynie” i „My, Pierwsza Brygada”.

Otwarcie jubileuszowej, 50. edycji Międzynarodowych Targów Sztuki Ludowej

To jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w Małopolsce, które na kilkanaście dni zamienia serce miasta w barwną przestrzeń spotkań z tradycją Polski i świata. W jego inauguracji wziął udział Stanisław Kracik, pełniący obowiązki Prezydenta Miasta Krakowa.

Dożynki Nowohuckie w Ruszczy

Barwny korowód, tradycyjne wieńce, występy artystyczne, warsztaty i zabawa taneczna – tak wyglądały Dożynki Nowohuckie w Ruszczy. W wydarzeniu wziął udział pełniący funkcję prezydenta Krakowa Stanisław Kracik.

DOKUMENT NA WIELE KADENCJI

tekst: *Lukasz Nowakowski*

W 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadzająca nowy model polityki przestrzennej w gminach. Kluczowym elementem reformy jest obowiązek sporządzenia planu ogólnego, który wraz ze strategią rozwoju miasta zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Powstający w Krakowie, jak w tysiącach gmin w Polsce, plan ogólny – dokument o fundamentalnym znaczeniu dla przyszłości – powinien być kształtowany w oparciu o potrzeby miasta i mieszkańców, z myślą o perspektywie kolejnych lat. Plan ogólny określi, co powstanie obok domów Krakowian, dlatego zasługują oni na czas i warunki, by bez pośpiechu zapoznać się z tym dokumentem i złożyć wnioski.

Strategiczna decyzja

Prace nad planem ogólnym w Krakowie rozpoczęto w poprzedniej kadencji samorządu i są one kontynuowane. Dokument ma być przystępny i ujednolicony pod względem formy. Zgodnie z ustawą plan ogólny gminy zostanie uchwalony dla obszaru całej gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu (np. terenów wojskowych). Co ważne, wszystkie obowiązujące plany miejscowe zachowują moc (ponad 82% powierzchni Krakowa), a wyznaczone w nich tereny inwestycyjne są wskazane również w powstającym planie.

Plan ogólny nie jest dokumentem jednej kadencji. To strategiczna decyzja dotycząca tego, jak Kraków będzie rozwijał się przez kolejne dekady. Dlatego jego kształt powinien być efektem merytorycznej rozmowy i odpowiedzialności za przyszłość miasta, a nie bieżących kalkulacji. W projekcie tego planu nie chodzi wyłącznie o zapisy planistyczne, lecz także o odpowiedź na pytanie, w jakich ramach powinien rozwijać się Kraków: gdzie ma powstawać zabudowa mieszkaniowa, gdzie należy wzmacniać funkcje gospodarcze, a gdzie pozostawić tereny zieleni. To dokument kluczowy dla przyszłych decyzji o przestrzeni miasta

– na nim opierać się będą nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zintegrowane plany inwestycyjne (ZPI) oraz decyzje o warunkach zabudowy (WZ).

Fakty, a nie emocje

Ponieważ plan ogólny jest dokumentem wielopłaszczyznowym i dotyka wielu dziedzin naszego życia (od komunikacji, przez wypoczynek i pracę, po zamieszkanie), projekt dokładnie przeanalizowano. Przeprowadzono dwuetapowe konsultacje z wydziałami Urzędu Miasta Krakowa oraz miejscowymi jednostkami organizacyjnymi, by uwzględnić uwarunkowania i zamierzenia m.in. z transportem, usługami publicznymi czy zielenią. Odbyły się także robocze posiedzenia Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Ważnym wskazaniem były wnioski mieszkańców. Na tym etapie wpłynęło ich ponad 20 tys., co pokazało, jak wiele różnych oczekiwań wiąże się z przyszłością przestrzenną Krakowa. Postulaty te stanowiły istotny materiał dla prac nad projektem, zostały szczegółowo przeanalizowane i w maksymalnym możliwym zakresie wprowadzone do planu. Wkład w prace wnieśli też radni z Komisji Planowania Przestrzennego. Przez trzy tygodnie niemal codziennie odbywały się spotkania z nimi dotyczące problematycznych kwestii, jakie pojawiły się podczas przygotowywania projektu. Przy dokumencie tej rangi rozmowa z przedstawicielami Rady Miasta jest niezbędna, bo ostateczne rozwiązania będą dotyczyć całej wspólnoty.

Aktualnie rozwiązania wskazane w projekcie analizuje Główny Architekt Miasta. Po zakończeniu tego etapu projekt zostanie skierowany do dalszej procedury planistycznej, a następnie opublikowany. Kolejnym krokiem będą szeroko zakrojone konsultacje społeczne. Przez co najmniej 28 dni każdy mieszkaniec będzie mógł przeanalizować proponowane zapisy i zgłosić uwagi. Dokładna data rozpoczęcia konsultacji opublikowana zostanie w osobnym komunikacie Prezydenta Miasta Krakowa.

Z przyszłością przestrzenną Krakowa wiąże się wiele oczekiwań / fot. Jan Graczyński

Krakowianie będą ważnym ogniwem w procesie tworzenia planu – podczas jego konsultacji społecznych. Bardzo ważne jest, by w rozmowie o standardach zieleni czy o szkołach stawiać na fakty, a nie na emocje. Konsultacje powinny wystartować w momencie, który pozwoli wszystkim usiąść do stołu z chłodną głową, co stanowi gwarancję stworzenia przyjaznego i mądrego zaprojektowanego miasta.

× × ×

KRAKÓW ZYSKA NOWOCZESNE OBIEKTY SPORTOWE

tekst: Krzysztof Kawa

Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie prowadzi obecnie kilka inwestycji istotnych dla mieszkańców miasta. Prace przebiegają zgodnie z harmonogramem.

Od lipca 2024 r. trwa budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego na terenie KS Clepardia. W ramach pierwszego etapu prac powstanie wielofunkcyjny obiekt, na który będą się składać: hala z dwoma basenami, jacuzzi, sauny, dwa korty do squasha, strefa kręgielni, restauracja, wrotkarnia oraz garaż podziemny. Koszt realizacji wyniesie 58 mln zł brutto, z czego 2,7 mln zł to dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Mieszkańcy zaczną korzystać z obiektu od przyszłego roku. W kolejnych dwóch etapach planowana jest budowa basenów zewnętrznych oraz hali skateparku. Docelowo powstanie jeden z najnowocześniejszych kompleksów sportowo-rekreacyjnych w tej części Krakowa.

Nowoczesna kryta pływalnia powstanie także na Wzgórzach Krzesławickich przy Szkole Podstawowej nr 129. Wykonawcą została firma Texom SA. – Dążymy do tego, aby mieszkańcy wszystkich części Krakowa mieli łatwy dostęp do infrastruktury sportowej. Budowa krytej pływalni na Os. Na Stoku wpisuje się w długofalową strategię rozwoju sportu w mieście. Jest to również ważny krok dla lokalnej społeczności, która od lat oczekiwała takiej inwestycji w swojej okolicy – podkreśla Tomasz Marzec, dyrektor Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie. Zaplanowano budowę obiektu z basenem wyposażonym w system podnoszonego dna, co umożliwi jego elastyczne wykorzystanie zarówno do nauki pływania, jak i do zajęć sportowo-rekreacyjnych. W części głównej znajdzie się basen o wymiarach 16 x 25 m, niecka do nauki pływania, brodzik oraz wannę z hydromasażem.

Jeden z obiektów istniejących już od wielu lat, budynek KS Korona przy ul. Kalwaryjskiej, doczeka się kompleksowego unowocześnienia. Inwestycja obejmie gruntowną przebudowę hali basenowej (pływalnia o wymiarach 15 x 25 m oraz mniejszy basen do nauki pływania), utworzenie nowej hali wspinaczkowej od strony PL. Niepodległości oraz re-

Powstający kompleks sportowo-rekreacyjny przy KS Clepardia / fot. Magdalena Pachut (ZIS)

mont zaplecza technicznego i otoczenia obiektu. W związku z tym, że prace budowlane mają potrwać 30 miesięcy od podpisania umowy z wyłonionym w przetargu wykonawcą, inwestycję podzielono na etapy w taki sposób, by nie zakłócać działania sekcji sportowych klubu.

Modernizacja boisk

Środki Ministerstwa Sportu i Turystyki wesprą budowę trzech kompleksów piłkarskich. Kraków zyskał dodatkowe finansowanie, pochodzące z programu budowy pełnowymiarowych boisk, dla obiektów KSPN Pogoń przy ul. Baczyńskiego, KS Orzeł Piaski Wielkie przy ul. Niebieskiej oraz TS Rybitwy przy ul. Goliłowka. Wsparcie z budżetu centralnego wyniesie ponad 8,5 mln zł, a łączna wartość tych inwestycji to ponad 25 mln zł.

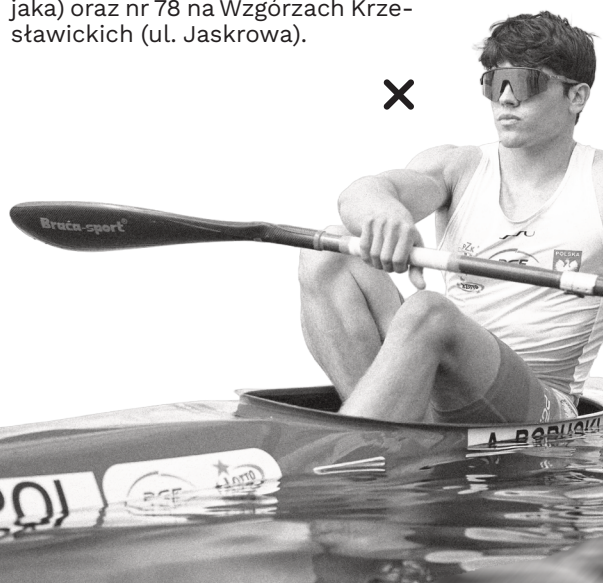
W czerwcu rozpoczęły się prace na obiekcie Orła, których zakończenie planowane jest na grudzień. Najważniejszym ich elementem będzie modernizacja boiska wraz ze zmianą murawy na sztuczną trawę. Pod koniec roku ma się także zakończyć układanie nawierzchni z długiej trawy syntetycznej oraz instalacja sześciu masztów oświetleniowych na obiekcie KSPN Pogoń. – Nasz klub zrzesza ponad 750 zawodników, co czyni nas największym stowarzyszeniem piłkarskim w Małopolsce. Dlatego modernizacja boiska realizowana

przez Gminę Miejską Kraków ma dla nas ogromne znaczenie. To inwestycja, która pozwoli nam zapewnić lepsze warunki do szkolenia oraz dalszego rozwoju klubu – podkreśla Piotr Mrozek, prezes stowarzyszenia KSPN Pogoń.

W czerwcu ogłoszono postępowanie dotyczące budowy kompleksu TS Rybitwy. Przygotowana przez ZIS koncepcja zakłada powstanie zespołu boisk do piłki nożnej i boiska rekreacyjnego (zostaną wyposażone w maszty oświetleniowe, piłkochwyty i monitoring), budynku zaplecza szatniowo-socjalnego, widowni oraz wiat. Inwestycja obejmie także okoliczną infrastrukturę drogową, parkingi oraz ciągi piesze.

Ponadto w tym roku zostaną zmodernizowane trzy tzw. orliki sąsiadujące ze szkołami podstawowymi: nr 40 na Dębnikach (ul. Pszczelna), nr 149 w Podgórzu Duchackim (ul. Bujała) oraz nr 78 na Wzgórzach Krzesławickich (ul. Jaskrowa).

X

Trzy pytania do...

ALEKSA BORUCKIEGO Z KKW 1929 KRAKÓW, MISTRZA EUROPY W KAJAKARSKIM SPRINCIE

Krakowianin Alex Borucki ze złotym medalem mistrzostw Europy w kajakarstwie, fot. Rafał Oleksiewicz

Z jakim nastawieniem przystępuje Pan do mistrzostw świata, które rozpoczynają się 26 sierpnia na torze regatowym Malta w Poznaniu?

W każdym zawodach zamierzam być lepszy niż w poprzednich. Jeśli organizm będzie dobrze zregenerowany, to będę się mógł skupić w 100 proc. na swoim zadaniu. Będę w stanie walczyć o medale. I to o medale z najcenniejszego kruszcu. Uważam, że w czym się miałem sprawdzić, to się już sprawdziłem. Widać to choćby po liczbie zdobytych przeze mnie medali mistrzostw świata i Europy juniorów oraz w kategorii U-23, a w tym roku także w zawodach seniorskich. Te osiągnięcia mówią same za siebie. Wydaje mi się, że jestem gotowy na takie wyzwania. Trzeba mierzyć wysoko, bo to właściwy czas.

Po zdobyciu w czerwcu tytułu mistrza Europy seniorów powiedział Pan, że można już śmiało nazywać Pana gwiazdą światowych kajaków. To złoto jest najcenniejsze ze wszystkich dotychczas zdobytych?

Tak, zdecydowanie. Wywalczyłem je kilka dni po ukończeniu 20 lat. To mój pierwszy medal wśród seniorów, na dodatek w konkurencji indywidualnej, co zawsze jest najtrudniejsze. Ma tym większą wartość, że zostawiłem za plecami Niemca Jacoba Schopfa – podwójnego mistrza olimpijskiego Paryża w K2 i K4 na 500 m, oraz Czecha Josefa Dostala – mistrza olimpijskiego w K1 na 1000 m. Oni na pewno słyszeli o mnie wcześniej, bo wygrywałem w kategoriach młodzieżowych, a w biegach eliminacyjnych i półfinałowych mistrzostw Europy też pokazałem, na co mnie stać. I wydaje mi się, że mieli z tyłu głowy, że trzeba się ze mną liczyć, choć pewnie byli zaskoczeni, że aż tak bardzo.

Jakie to było uczucie usłyszeć „Mazurka Dąbrowskiego”?

Zawsze odbieram ten uroczysty moment tak samo. To dla mnie ważna chwila, bo jestem do swojego kraju mocno przywiązany. To był już – jeśli się nie mylę – dziesiąty „Mazu-

rek Dąbrowskiego” w mojej karierze, ale za każdym razem, stojąc na podium, bardzo się wzruszam. W portugalskim Montemor-o-Velho zdobyłem przed trzema laty tytuł mistrza Europy jako junior, a teraz jako senior. To jednak wcale nie jest mój ulubiony tor. To, że akurat tam zdobyłem dwa tytuły, jest raczej zbiegiem okoliczności. Bo jest on bardzo nie fair. Tory pierwszy i drugi zawsze mają przewagę, ponieważ są osłonięte wiatrotapem i polami, dzięki czemu zbytnio tam nie wieje. I w ten sposób siedmiu dalszym osobom w trakcie wyścigu wiatr przeszkadza, a dwóm pierwszym nie.

Cała rozmowa dostępna tutaj:

CO W SPORCIE PISZCZY?

tekst: Krzysztof Kawa

* Z dwoma medalami – srebrnym Michała Pasiuta w K1 i brązowym Klaudii Zwolińskiej w C1 – zakończyli reprezentanci Polski udział w mistrzostwach świata w slalomie kajakowym w amerykańskim Oklahoma City. W maju 35-letni zawodnik AZS AKF Kraków zajął drugie miejsce w slalomowym Pucharze Świata w słoweńskim Tacenju, a w lipcu za oceanem osiągnął życiowy sukces.

* Po raz drugi z rzędu na obiektach Akademii

Kultury Fizycznej w Krakowie rozegrano PZLA Mistrzostwa Polski U23. Po trzy złote medale wywalczyli faworyci Wiktoria Gajosz i Maksymilian Szwed. W rywalizacji na 400 m przez płotki nie zawiódł Jan Gołębowski.

* W rozegranym 1 sierpnia biegu na dystansie 5 km Good Morning Run Kraków zwyciężył Adam Czerwiński z czasem 15.38 min. Dzień później w Enea Ironman 70.3 najszybsi byli Kacper Stępnia (3:36.37) i Brytyjka Nikki Bartlett (4:08.26).

* W pierwszej połowie lipca Hala 100-lecia KS Cracovia po raz drugi gościła uczestników mistrzostw Krakowa w koszykówce 3x3. W turnieju głównym wzięło udział 30 dru-

żyn, a w finale Hutnicze Wilki 3x3 pokonały zespół Marijampole.

* Ruszyły zapisy do Cracovia Maratonu na Rolkach, który odbędzie się 19 września. Zapisy online potrwają do 10 września lub do wyczerpania limitu uczestników (450 osób).

* Rozpoczęły się także zapisy do Czanieckiej Piątki – biegu na 5 km, który będzie towarzyszył jesiennej rywalizacji w 12. PKO Cracovia Półmaratonie Królewskim (11 października). Zapisy internetowe potrwają do 6 października lub do wyczerpania limitu uczestników (2500 osób).

fot. Jan Graczyński

ZACZAROWANY PRIUS

tekst: **Michał Kozioł**

Świat nieubłagane prze naprzód. Nie trzeba o tym nikomu przypominać, żyjemy przecież w rzeczywistości smartfonów, bezdotykowej bankowości czy nawet tajemniczych ETF-ów, których reklamy nękać nas na każdym kroku.

Tak samo ma się sprawa w przypadku motoryzacji. Samochody, podobnie jak smartfony, są już codziennością, ale nie zawsze tak było. Jeszcze na początku XX w. samochody były względnie nowinką. Królowały przecież dorożki, których napęd karmiło się swojskim owsem, a nie śmierdzącą, czarną mazią. Jednakże fiakrzy, wożący swoich klientów zaczarowanymi dorożkami za pomocą zaczarowanych koni, wkrótce mieli podzielić los, jaki spotkał tak powszechne do niedawna książki telefoniczne.

Postęp na ulicach

Już 10 października 1907 r. w piśmie C.K. Dyrekcyi Policji możemy przeczytać: „Jazda dorożkami samochodowymi po ważkich [!] ulicach miasta mogłaby spowodować nieszczęśliwe wypadki wobec ożywionego ruchu komunikacyjnego dorożek i innych pojazdów”. Już wtedy zdawano sobie sprawę z potrzeby ścisłej regulacji ruchu samochodowego.

Nie sposób jednak zatrzymać postępu i już na początku następnego roku, a dokładnie 21 stycznia, dr Julian vel Juda Peiper zawiadomił dyrekcyję, że „Spółka angielska, do której i ja należę, zamierza urządzić w Krakowie i Lwowie przedsiębiorstwo przewozu osób w mieście i okolicy, a to w Krakowie i we Lwowie z główną

siedzibą w Krakowie [z] dorożkami, fiakrami i omnibusami samochodowymi (automobilami)”. Istniała więc potrzeba regulacji dotyczących dorożek automobilowych, czyli – używając współczesnej terminologii – taksówek.

Dorożki automobilowe zaczęły coraz częściej pojawiać się w miejskim krajobrazie. Razem z nimi pojawili się taksówkarze, znani także jako szoferzy albo – jak czasami pisano w tamtych czasach z francuska – chauffeur. Zwłaszcza jedna sprawa z tego okresu zasługuje na bliższe poznanie. Wiemy przecież, że taksówkarze krakowscy słyną z ostrego konkutowania o klienta i dbania o własny byt. Nie inaczej było na początku XX w. Otóż jeden z tychże chauffeurów był łaskaw poinformować Dyrekcyję Policji, że: „Niżej podpisany prosi o policyjne wycofanie z rynku automobilu Nr 1 937, który zarobkuje nieprawnie. [tutaj imię i nazwisko] chauffeur”. Pismo nosi datę 2 maja, a już 14 maja policja ustosunkowała się do tej prośby, odpowiadając, że „właścicielem samochodu J 1 937 jest Wojciech Kossak zam. pod l. 5 pl. Kossaka” i że „nie stwierdzono, jakoby samochodem tym zarobkowano jako dorożką. Nadmieniam, że samochód j 937 [bez l] jest własnością [tutaj nazwisko], zam. pod l. 4 przy pl. Staszica, i że samochodem tym zarobkuje istotnie szofer

jego”. Zastanawiające jest, że chociaż policja spolszczyła chauffeura, sam zainteresowany preferował zagraniczną pisownię nazwy swojego zawodu.

Wozy przy kawiarniach

Dorożki automobilowe stały się z czasem tak powszechne, że nawet kawiarnie udostępniały je swoim zmęczonym klientom, którzy mogliby mieć problemy z powrotem nocą na chwiejnych nogach do domu, jak dowiadujemy się z tego fragmentu pisma do Dyrekcyi Policji: „Niżej podpisani właściciele kawiarni Esplanada dla wygody swych gości oraz w celach reklamowych wóz automobilowy, którego celem jest odwiezienie gości z kawiarni w obrębie starego Krakowa [...]”. Skojarzenie z limuzynami pełnymi balujących turystów, tak psującymi krajobraz i spokój mieszkańców, nasuwa się samo.

Tak jak dorożkarzy wyparli szoferzy, a ich świat odszedł w zapomnienie, tak też być może znikną kiedyś również ci drudzy, a w przyszłości ktoś poczuje wenę, by napisać wiersz o „zaczarowanej taksówce, zaczarowanym kierowcy, zaczarowanym Plug-in 1.8 Hybrid”.

Kalendarium krakowskie

26

SIERPNI
1956

„Znów na Plan-tach spotyka się wielu »dzikich« rowerzystów”.

02

WRZEŚNIA
1981

„Na terenie Krakowa zostały wyznaczone miejsca do naklejania plakatów, ogłoszeń, afiszy, komunikatów”.

11

WRZEŚNIA
1856

„P. Bernreiter utrzymujący kawiarnię z tak zwanym »ogrodem rajskim«, zapalony miłośnik pyrotechniki [!], miał przypadek, iż wszystkie race jego, świece rzymskie i młynki wy-leciały mu drzwiami i oknami z pracowni”.

31

SIERPNI
1895

Przy ul. Brackiej otworzył cukier-nię Józef Siermon-towski.

03

WRZEŚNIA
1913

„Do szynku M. Goldmanna, na rogu ul. Wolskiej i Podwala włamali się ubiegłej nocy nieznani sprawcy i skradli znaczniejszą ilość czekolady”.

18

WRZEŚNIA
1945

„Szczotki i pendzle [!] poleca Pracownia Woźniak Władysław, Kraków, Zaścianek 18, obok cmentarza zwierzyńskiego”.

Europejski Tydzień Mobilności

16-22 września 2026

MOBILNOŚĆ DLA KAŻDEGO!

- 12.09. godz. 10.00 - 18.00 **MIEJSKIE KONTROLE ROWEROWE**, Plac Inwalidów
- 12.09. godz. 10.00 - 18.00 **MIASTECZKO BEZPIECZNEJ JAZDY**, parking przy Centrum Handlowym M1 Kraków, Al. Pokoju 67. Wydarzenie organizowane przez Zarząd Dróg Miasta Krakowa
- 14.09. godz. 11.00 - 19.00 **MIEJSKIE KONTROLE ROWEROWE**, Ogród Społeczny „Stary Bieżanów” ul. Lipowskiego 29
- 16.09. godz. 11.00 - 19.00 **MIEJSKIE KONTROLE ROWEROWE**, Rondo Mogiłskie - dolna płyta
- 17.09. godz. 10.00 - 14.00 **WSZYSTKO O TRANSPORCIE!** Piknik edukacyjno - informacyjny w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności, dziedziniec Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie, ul. Św. Wawrzyńca 15
- 17.09. godz. 14.00 - 17.00 **SPRÓBUJ SWOICH SIŁ W SYMULATORZE TRAMWAJU NGT6** wraz z Katedrą Pojazdów Szynowych i Transportu Politechniki Krakowskiej, Al. Jana Pawła II 37, budynek J-29, wejście od ulicy Życzkowskiego - wstęp wolny (więcej na <https://m8.mech.pk.edu.pl/>)
- 18.09. **STARS ROWEREM DO SZKOŁY**, Konferencja i warsztaty dla nauczycieli - inauguracja działań w roku szkolnym 2026/2027 (wydarzenie zamknięte)
- 20.09. godz. 11.00 - 19.00 **10. WIELKA LEKCJA EKOLOGII**, tereny zielone przy Tauron Arenie Kraków,
- 22.09. **DZIEŃ BEZ SAMOCHODU!** Bezpłatne przejazdy komunikacją miejską w Krakowie (więcej na www.mpk.krakow.pl)
- 24.09. godz. 09.00 - 14.00 **CENTRUM CZYSTEGO POWIETRZA 2026**, Konferencja dla młodzieży, Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie Space 20.22, ul. Zabłocie 20 - obowiązują zapisy (więcej na www.krakow.pl)
- 16 - 22.09. **ZAJĘCIA EDUKACYJNE W KRAKOWSKIM CENTRUM EDUKACJI KLIMATYCZNEJ**, ul. Wielopole 17A (harmonogram na www.krakow.pl oraz na mediach społecznościowych KCEK)
- 27.09. **PARADA ZABYTKOWYCH TRAMWAJÓW** oraz atrakcje towarzyszące. Wydarzenie organizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie (więcej na www.mpk.krakow.pl)

Miejskie wycieczki rowerowe, harmonogram oraz więcej informacji na:
<https://roweremdropacy.um.krakow.pl/blog>

#MobilityWeek

więcej na: www.krakow.pl

 Kraków

 **KRÓLEWSKA
TRIADA BIEGOWA**

19. PGE Bieg Trzech Kopców

20.09.2026

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE | 19.09

**CRACOVIA MARATON
NA ROLKACH**

RYWALIZACJA
NA DYSTANSIE 42,195 km

**mini melts
KRAKÓW RUN**

BIEGI DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY 3-13 LAT

**KRAKOWSKIE
FORUM SPORTU**

POZNAJ OFERTĘ
KLUBÓW SPORTOWYCH

BIEGTRZECHKOPCOW.PL

ORGANIZATOR

SPONSOR TYTULARNY

PARTNER STRATEGICZNY

SPONSOR STRATEGICZNY

SPONSOR TECHNICZNY

SPONSOR

